

MASARYKOVA SPOLEČNOST v Železném Brodě zve občany na slavnostní Vzpomínkový večer. Vystoupí žáci LŠU, studenti ze Sklářské školy, ochotnický spolek Tyl, promluví ředitel Sklářské školy profesor Pavel Ježek na téma Život a dílo T. G. Masaryka a Václav Kačer na téma T. G. Masaryk a víra v Boha.

Sejdeme se v železnobrodské sokolovně 6. března v 19 hodin. Vstupné dobrovolné, bude věnováno na obnovení ~~park~~ pomníku T. G. Masaryka.

Jiří Manzel:

Tolerance není lhostejnost, ale moudrá víra, že i ten druhý může mít svou pravdu.

PŘEVZATO :

Informační servis 47

Nezávislé tiskové středisko 12. - 19.2.1990

NEBEZPEČNÝ HAZARD S DUVĚROU

OF = očekávám funkci. Vtip této hyperboly poněkud bledne, uvědomíme-li si, co časté personální změny v koordinančním centru Občanského fóra vla stně znamenají. Stáváme se více či méně pasivními pozorovateli nepochopitelně hazardní hry jedné z "rozhodujících politických sil". Těžko si lze představit organizaci, hnutí, seskupení, politickou sílu či stranu, která by si dovolila několik měsíců před volbami neustále měnit své vedení podobně, jako to činí Občanské fórum.

Koordinanční centrum, vrcholná struktura Občanského fóra, nebylo demokraticky zvoleno. Sestává z lidí, kterým byla dána jejich bezprostředním okolím důvěra, z vyhraněných osobností, u nichž byl předpoklad, že zaručí kontinuitu základních ideí Občanského fóra a budou střežit kredit získaný po 17. listopadu. Přes veškerou kritiku byly

koordinanční centrum, rada i sněm Občanského fóra uznány i širokou veřejností jako reprezentace občanů hlásících se k principům svobody a demokracie. Kdo pracuje na základě důvěry, má nezměrně větší odpovědnost než kdokoli jiný.

Neustálé střídání mluvčích Občanského fóra, nedávný odchod P. Pitharta do české vlády a další očekávané změny v KCOF o odpovědnosti však příliš nesvědčí. Zvláště v době, kdy Občanské fórum není již jen platformou pro dialog demokraticky smýšlejících občanů a garantem svobodných voleb, ale kdy vstoupilo do předvolebního boje s jednotnou kandidátkou jako nepřiliš jasně formulovaná nekomunistická a protitotalitní koalice.

Sám P. Pithart hovořil mnohokrát v televizi k zásadním liniím Občanského fóra, přesvědčivě vymezujícím cestu od totality k demokratické společnosti. Jindy slyšel trávu růst v zemi, kde komunisté pokáceli všechno, co jim přišlo pod ruku, a třísky rozmětali do všech stran, v zemi, kde dodnes generální tajemník ÚV KSČ a stranický tisk Rudé právo neomalene brousí halapartny k závěrečné holoseči. Bylo to možná křátkozraké, za svá vystoupení, ať už byla jakákoli, byl P. Pithart odpovědný těm, kteří ho s důvěrou akceptovali. Něco se mu povedlo, něco méně. Ale důvěru nelze odevzdat jako klíče od prádelny.

Dnes je polovina členů KCOF v parlamentu, který podle předchozích dohod musí rychle odsouhlasit, co se rozhodne u "kulatých stolů rozhodujících politických sil", další lidé jsou ve vládě nebo v jiných úřadech.

Situace není nejlepší: podle průzkumu veřejného mínění podporuje Občanské fórum asi 30% občanů. Počáteční euforie z prvního, nikoli však definitivního vítězství pomalu opadá. Venkov je zatím v zajetí bývalých mafií, ať už dnes figurují pod jakýmkoli praporem, a venkovští lidé, léta vyhánění z veřejného života do "soukromé" ekonomické sféry, vůbec nevědí, co mají dělat.

Informační servis nekritizoval Občanské fórum proto, aby lacině získal senzační články, nýbrž proto, aby neustále nastavoval Občanskému fóru kritické zrcadlo jako určitou formu korektivu jeho činnosti. Kritika se zcela minula

účinkem.

Petr Pithart se mohl stát předsedou české i federální vlády z titulu vyhraných voleb. V době, kdy není zcela vyloučené, že se nebude opakovat model komunistického puče z roku 1948, dal přednost vrabci v hrsti před holubem na střeše. Alespoň pro nezasvěcené to tak vypadá. Otázka zní, zda po volbách ještě nějakí vrabci a holubi vůbec budou a jestli trámy krovů střech nebudou sloužit starým katům jako vhodný úchyt pro nové oprátky. Možná však, že slyším pouze trávu růst.

-ru-

Fejton

Jiří Tichý

My na to teď nemáme čas

Krví slepené vlasy zmlácených studentů ještě neoschly a nejvyšší stranický orgán, tváří v tvář statisícům, hovoří o opozičních protisocialistických kruzích zatahujících nestydatě do své nebezpečné hry i děti. Proč si tyto děti ještě nedávno pletly Masaryka s Jiráskem mu nedochází. Je mimo. Naše děti však chtějí být v tom. Mají už proto všeho dost. Chtějí nejen správně identifikovat podoby slavných Čechoslováků a ostatních, chtějí o nich a od nich všechno znát. Všechno, ne jenom něco. A k tomu nestačí pouze slušní rodiče. Je třeba i slušných a vzdělaných profesorů. I těch, a možná právě těch, kteří už dvacet let pracují v maringotkách, kotelnách nebo obcházejí s hadrem a se stěrkou skleněné tabule pražských i mimopražských obchodů. Pokud nejsou staří a unavení či nerozdávají vědomosti dětem v cizině.

Není doba na žertování. A přesto..Včera jsem se smíchem málem zadusil. "Gottwald zvítězil nad rekreací", řekla mi jedenáctiletá dcera s vážným výrazem. Smát se začala dřív než já. Nesvedená, nezmanipulovaná - prostě bystrá. Při pohledu na velký transparent Komunismus komunistům nesený v úterý od Mánesa, nemohl jsem nevzpomenout jiný,

jednadvacet let starý: Jsme s vámi buďte s námi!

O tom, proč je tomu dnes naopak, ať přemýšlejí vládnoucí komunisti.

My na to teď nemáme čas.

Praha 22. listopadu 1989

PŘEVZATO :

Informační servis číslo 46 - 7. února 1990

V Ě D O M Ě VINY

Stojíme na prahu občanské společnosti, společnosti svobodných, svéprávných a zodpovědných občanů? Opravdu už zbývá jen vykročit a pak to zákonitě musí přijít - blahobyť, tolerance, štěstí? Možná ano, mně se však zdá, že rozhodně ne. Spíš než na prahu demokratického a humaního soužití stojíme za dveřmi, a to ještě trestuhodně nedovřenými dveřmi, totální společnosti. Z několika příčin: vnějších /politicko-ekonomicko-společenských/ i vnitřních /osobně mravních a lidských/.

Nemáme vytvořený fungující demokratický politický mechanismus, natož abychom měli záruky jeho trvání. Efektivní tržní ekonomika existuje dosud jen v člancích novinářů a projevech odborníků, nikde jinde. Společnost sice veřejně projevuje nezměrnou hrdost nad tím, že dokázala patřičně zatočit s bolševickým zlořádem, ale to je dost málo na to, abychom se po svobodných volbách mohli prohlásit za vyspělou liberálně demokratickou společnost. Strohý fakt konání svobodných voleb neznámá nic víc než právě konání svobodných voleb. Stejně tak vymetení komunismu z našich ulic a našich myslí není samo o sobě ani trochu samospásné, není vůbec řešením naší společensko-mravní krize, znamená pouze, že tuto krizi budeme muset a hlavně moci řešit. Budeme-li však chtít řešit, to je už jen a jen naše věc. Budoucí proces nápravy totální komunistické destrukce společnosti nebude již mít s vlastní demontáží komunistic-

kého systému nic společného. Protože - nenechme se mýlit a nedomnívejme se naivně, že monopolní vláda KSČ byla příčinou a podstatou všeho zla. Bylo to zcela naopak: zlo, které není ničím ~~fyzickým~~ metafyzicky nehmatatelným, ale je zcela konkrétní součástí lidského charakteru, možným obsahem lidské mysli i náplní života, si v tomto komunismu našlo na několik desetiletí kvalitativně i kvantitativně novou formu své existence, a jestliže se nám podařilo jednu z jeho podob dohnat snad až ke smrtelné posteli, očekávejme, že na nás zanedlouho vytasí instrumenty jiné, nyní nepředvídatelné. Demokracie bohužel automaticky nesestoupí s nebes na společnost deratizovanou od komunistického hnutí a jeho praktik, demokracie bude muset vyrůst v každém jedinci. To je beze sporu proces namáhavý a dlouhodobý.

Dnes chceme vykročit do občanské společnosti. Patříme však do ní v takovém stavu, v jakém se momentálně nalézáme?

Obviňujeme komunisty ze všeho, úplně ze všeho, i z odevzdání legitimací a převlékání kabátů. Ono jsou tou sáhodlouhou a nikde nekončící špínou čtyřiceti let totalitního režimu, avšak my nekomunisté jsme vždy za každých okolností byli hodní, dobří a spravedliví. Pakliže ano, jak je možné, že jsme se víceméně dobrovolně nechali zbavit všech základních i dílčích občanských práv? Nyní téměř všichni milujeme a obdivujeme Václava Havla. Kolik z nás k němu chovalo s tejnou náklonností, když si v roce 1982 ve vězení v horečkách myslel, že umírá? Kolik z nás, „milionů jeho věrných synů a bratří“ podepsalo v loňském roce petici za jeho propuštění z kriminálu? Několik tisíc. Což násilí a perzekuce páchané režimem na jeho osobě nebylo násilím provozovaným bez sebemenších známek odporu na nás všech? A co Standa Devátý? Kdo z nás, hrdinů samotové revoluce, ho podpořil, když na protest proti svévolnému uvěznění držel poprvé třicet, podruhé dvacet a potřetí jedenáct dní hladovku a raději byl připraven zemřít, než aby režimu jen o milimetr ustoupil? Proč jsme tehdy masově nevystoupili a nesmetli režim jako v listopadu, vždyť podstata byla stejná - útlak, pohrdání lidským životem, důstojností a svobodou. Pavel Wonka 26. dubna 1988 zemřel ve vězení

za to, že se pokusil kandidovat jako nezávislý poslanec. Proč byl Václavák prázdný tehdy, když režim zabil tohoto mladého člověka? Kde jsme byli my, kterým nyní vzdal hold celý svět; cožpak tehdy jsme ještě nebyli hodní, dobří a ~~spravedliví~~ spravedliví, cožpak jakési záhadné síly nám tyto vlastnosti věnovaly až s krupobitím obušků 17. listopadu?

Tomáš Masaryk již při vzniku naší republiky napsal, že pro trvalost demokracie je nezbytné, aby vyrostly nové generace, které budou demokracii brát za naprostou samozřejmost, a neustoupí z ní tudíž ani o krok. Je to pocho-pitelné. Člověk se může vzdát čehosi neobvyklého a vzácné-ho, nikoli však samozřejmému. Pro nás demokracie zatím samozřejmě není: generace nezatížená totalitním myšlením a systémem hodnot musí teprve vyrůst. A my jim v tom nesmí-me bránit. Nemůžeme vědomě kazit a demormovat vědomí budoucích mladých lidí tím, že bychom za všechn minulý i současný svrab vinili komunisty.

Chceme-li se alespoň pokusit o občanské napřímení, musíme vědět a netajit, co všechno jsme dolistopadovým nezájmem o řádění našich komunistických ideologů dopustili, a tudíž spoluzavinili. Komunisté odevzdávají rudé legiti-mace a svlékají rudé kabáty. Jaké legitimace budeme odevzdá-vat a které kabáty odložíme my, kteří jsme jim veřejné pustošení naší země ochotně umožňovali?

Robert Hokr

DOPIS OD PŘÍTELE

Horská Kamenice 18. 2. 1990

Nazdar Jarko,

v záplavě dopisů a jiných lejster, které se mi podařilo v minulém týdnu roztrždit jsem objevil i tvůj. Nemusím ti popisovat, jak vypadaly prosincové a lednové dny, volal jsem po návratu totality, protože mě svoboda málem zadusi-la. Domů jsem přicházel pozdě večer a ráno nové a nové věci a povinnosti. Vzhledem k tomu, že mám nyní několik konkrétních úkolů, které se nedají oddálit ani ošidit, musel jsem začít pořádkem v osobních věcech. Ale k věci, nad tvým dopisem jsem se i zasmál, protože jsem si uvědo-mil, že máme mnoho společného /snad kromě toho, že jsi

zodpovědnější/. Tvoje zmínka o tom, že budeš znovu v opozici, mně mnohé připomněla. Probůh, nevolám opravdu po návratu starých pořádků, ale stačí, abych se podíval kolem sebe. Včera ještě staří poserové jsou dnes nejradikálnější, honba za tzv. lepším začíná dostávat nepříjemné parametry a tak to s nadhledem pozoruji a občas o tom někde napíši. O tom, jak to vypadá zde, v Železném Brodě a okolí si popovídáme co nejdříve. Jsem tady poprvé od vánoc a práce mně nedovolila se spustit dolů. Nicméně, budu v Kamenici od 26.2. plných 14 dní, tak se pochopitelně ozvu.

Co se týče Vaší Masarykovy společnosti, je to báječný nápad, teď jde o to, co budou lidi ochotni obětovat. Výzvu po příspěvku na obnovení sochy samozřejmě akceptuji, i když to momentálně není možné. Během tří měsíců by mně měla vyjít knížka /resp. textová část k fotografiím/, pak se konečně vzchopím. Dostal jsem půlroční stipendium na dopsání knížky o Izraeli, takže přestávám pracovat a budu pouze psát. To píše proto, aby bylo zřejmé, že mám stále co dělat a že snad nezůstanu - jak se o mně v hospodě říká - nejchudším kamarádem pana prezidenta.

Jarko, až se sejdeme, dám ti nějaké adresy do zahraničí /máš ještě nějaké plakátky o vzniku Masarykovy společnosti/. Myslím, že odtamtud by mohl nějaký příspěvek přijít

Nevím, k jakým novinám se tady dostaneš, posílám ti zatím pár posledních čísel Informačního servisu. Posílal bych ti Studentské listy, Fórum a Svobodný zítřek. Myslím, že jsou to kvalitní tiskoviny a objektivně kritické. Příští týden ti tedy nějaké čtivo přivezu.

Moc pozdravů Květušce, držte se a nenechte se zvykat ani roztrpčít různými všivotami a nepravostmi, které někteří dělají ve jménu našeho dlouholetého boje. Je mi někdy také dusno, ale důležitý je výsledek, kterého jsme dosáhli, ostatní se podrobí, nebo také ne, ale musíme se o to snažit.

Pozdrav též Libušce Hlubučkové a všem, kteří si to zaslouží a kteří o můj pozdrav stojí.

Váš Jiří T.